

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/454/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713209743
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5713209743.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X. č. XXX, XXX XX B. X., štátnej občianky SR, zastúpenej zástupcom Ivanom Klimasom, nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X. č. XXX, XXX XX B. X., štátnym občanom SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému WERNER & Co. s.r.o., so sídlom Stromová 54/A, 831 01 Bratislava, IČO: 36 869 643, v konaní o zaplatenie 474,63 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Martin č.k. 5C/56/2014-145 zo dňa 28.05.2015, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd konanie zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 103, § 104 ods. 1, § 159 ods. 3 O.s.p., zák. č. 244/2002 Z.z. a prekážku rozsúdenej veci, za ktorú považoval rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. Sr 09318/10 zo dňa 15.10.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.11.2010 a vykonateľnosť dňa 11.11.2010. Uvedeným rozsudkom bola navrhovateľka (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení odporkyne) zaviazaná voči odporcovi (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení navrhovateľa) povinnosťou zaplatiť mu sumu 676,63 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 676,63 eur od 01.03.2010 do zaplatenia vrátane zákonného úroku vo výške 6% ročne zo sumy 676,63 eur od 27.07.2010 do zaplatenia a povinnosťou nahradiť trovy rozhodcovského konania, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z titulu poskytnutého úveru na základe neúplnej zmenky (bianko zmenky) vystavenej dňa 22.05.2009, ktorou zmenkou si odporca zabezpečil svoj záväzkovo-právny vzťah s navrhovateľkou - zmluvu o úvere č. 5331960 zo dňa 22.05.2009. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku súd tiež zistil, že rozhodcovský súd sa zaoberal zmluvou o úvere, pričom konštatoval, že hlavný kauzálny právny vzťah nie je vzťahom spotrebiteľským z dôvodu, že odporkyňa (v tomto konaní ako navrhovateľka) vyhlásila, že poskytnuté peňažné prostriedky si berie na účel, ktorý vylučuje záver o tom, že v predmetnom právnom vzťahu pôsobí ako spotrebiteľ. Navrhovateľka sa v predmetnom konaní domáha zaplatenia sumy 474,63 eur z titulu bezdôvodného obohatenia v súvislosti so zmluvou o úvere č. 5331960 zo dňa 22.05.2009, ktorá zmluva je podľa jej názoru bezúročná a bez poplatkov a bola uzatvorená v rozpore s ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Konštatoval, že v danom prípade ide o totožný predmet konania, a to konkrétne o nároky uplatňované z tej istej úverovej zmluvy č. 5331960 zo dňa 22.05.2009, pričom totožné sú aj osoby účastníkov konania, nakoľko predmetná úverová zmluva bola uzatvorená medzi odporcom v postavení veriteľa a navrhovateľkou v postavení dlžníka. Pokiaľ ide o skúmanie procesných

podmienok zvýraznil, že kedykoľvek za konania je súd povinný prihliadať na to, či sú tieto splnené. Medzi procesné podmienky patrí aj prekážka veci rozhodnutej.

V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala odvolateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní poukazovala na to, že uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávnych skutkových zistení, ku ktorým súd dospel z vykonaných dôkazov, uznesenie je založené na nesprávnom právnom posúdení a rozhodnutie je v rozpore s európskymi normami na ochranu spotrebiteľa a porušuje práva spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie. Poukázala na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. b), d), e), f) O.s.p. Stály rozhodcovský súd spoločnosti Rozhodcovská, a.s. Bratislava v konaní o spotrebiteľských úveroch rozhoduje v rozpore so zákonom a ustálenou súdnou praxou, hoci na také rozhodovanie nemá právomoc. Rozhodcovský proces realizovaný odporcom nebol ničím iným ako odňatím práva na spravodlivý proces navrhovateľa. Rozhodcovský rozsudok je iba nováciou záväzku - súkromnou listinou, ktorá je odvodená od absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách. Považovala rozhodcovský rozsudok za nulitný rozsudok, nakoľko tento bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá nebola platne dojednaná, a preto nebola ani daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať o tejto veci. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia všeobecných súdov a Najvyššieho súdu SR.

K odvolaniu navrhovateľky proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal písomné vyjadrenie odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť a zaviazat' navrhovateľku na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 49,91 eur. Vo svojom vyjadrení uviedol, že súd prvého stupňa svojim rozhodnutím rozhodoval o procesno-právnej otázke, resp. či je alebo nie je daná procesná podmienka konania. Odvolateľ použil nesprávne ustanovenie právneho predpisu, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní, pretože toto ustanovenie sa používa pri odvolaní voči rozhodnutiu vo veci samej. Odvolanie navrhovateľky je konštruované ako neúplné odvolanie. Dôvody, pre ktoré je možné odvolanie podať sú v zákone vymedzené taxatívne. Neexistuje ani odvolacie dôvody podľa ust. § 212 ods. 2, ods. 3 O.s.p. Ďalej uviedol, že sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa uvádzanými v napadnutom uznesení. Je nepochybné, že rozhodcovská doložka dohodnutá medzi účastníkmi konania je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z toho pohľadu rozhodcovská doložka nevyžaduje od navrhovateľa, aby spory s odporcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Navrhovateľ má teda kedykoľvek rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Ďalej uviedol, že spor medzi účastníkmi zo zmluvy o úvere je právoplatne rozsúdený, a to rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý sa z hľadiska prisúdenia plnenia zaoberal zmluvou o úvere, ktorej neplatnosti a vydania bezdôvodného obohatenia z nej sa v tomto súdnom konaní navrhovateľka domáha. Rozhodcovský rozsudok prisúdil odporcovi právo na plnenie v súvislosti so zmluvou o úvere a teda tým ju posúdil ako platnú, pričom sa ňou v odôvodnení aj podrobne zaoberal. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov a Najvyššieho súdu SR.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa v časti výroku o náhrade trov konania podal odvolanie odporca. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku o náhrade trov konania zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f), ods. 2 O.s.p. V odvolaní poukazoval na nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa náhrady trov konania s poukazom na to, že si náhradu trov konania jednoznačne uplatnil, a to ústne na pojednávaní dňa 28.05.2015. Odporcovi patrí súdny poplatok za podanie odporu a na náhradu trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu proti uzneseniu súdu prvého stupňa písomne nevyjadřila.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia ústneho pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f), h), ods. 2 O.s.p.

V zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

V zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

V zmysle ust. § 221 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a prislúchajúceho spisového materiálu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vydané predčasne a z toho dôvodu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania.

Z dôvodov napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že okresný súd existenciu prekážky veci rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) v danom prípade založil na vyhlásenom rozhodcovskom rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom v Bratislave, sp. zn. Sr 09318/10 zo dňa 15.10.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.11.2010 a vykonateľnosť dňa 11.11.2010. Konštatoval, že v predmetnom konaní, v konaní pred Stálym rozhodcovským súdom, sa jedná o totožný predmet konania, a to konkrétne o nároky uplatňované z tej istej úverovej zmluvy za účasti totožných osôb, t.j. účastníkov konania.

Právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. októbra 2011). V tomto uznesení, i keď pre účely exekučného konania konštatoval, že súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom ako rozsudkom všeobecného súdu, lebo inak by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Tento právny záver je opodstatnený nielen v exekučnom konaní, ale aj v každom občianskom súdnom konaní, tzn. že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa navrhovateľ domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Je však potrebné osobitne zdôrazniť, že tento právny záver je opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky - iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

Ak je rozhodcovská doložka (zmluva) absolútne neplatná, treba mať na zreteli, že jej absolútna neplatnosť nastala bez ďalšieho priamo zo zákona, v dôsledku čoho sa na takúto doložku (zmluvu) hľadí tak, ako keby nebola nikdy urobená. Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť každého právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu (ex officio).

V danom prípade bola súčasťou zmluvného dojednania účastníkov konania rozhodcovská doložka, v zmysle ktorej všetky ich spory budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalobca, zmluvná strana, podá žalobu na rozhodcovskom súde a pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalobca, zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe vyššie uvedeného exekučného titulu bola uznesením Okresného súdu Martin č.k. 17Er/100/2011-11 zo dňa 28.01.2011 zamietnutá. V dôvodoch svojho rozhodnutia vo veci konajúci exekučný súd konštatoval, že rozhodcovský súd len formálne potvrdil právo oprávneného uvedeného v zmluve o úvere, pričom vôbec nepreskúmaval, či sa medzi účastníkmi zmluvy nejedná o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa preto musia aplikovať normy spotrebiteľského práva. Z obsahu zmluvy a postavenia účastníkov zmluvy jednoznačne vyplýva, že sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zo zmluvy o úvere zo dňa 22.05.2009 súd zistil, že oprávnený sa zaviazal poskytnúť povinnému úver v sume 400,- eur. Povinný sa zaviazal zaplatiť oprávnenému túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 392,- eur, teda celkom bol povinný zaplatiť čiastku 792,- eur v 12

mesačných splátkach po 66,- eur. Dlžník prehlásil, že prostriedky sú mu poskytnuté na výkon povolania. Nakoľko však povinný bol v predmetnej zmluve identifikovaný ako fyzická osoba a zo živnostenského registra je zrejme, že nepodniká, súd posudzoval predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľský úver. Rozhodcovský súd sa v konaní pod sp. zn. Sr 09318/10 nezaoberal posúdením úverovej zmluvy podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, či je uzatvorená v súlade so Zákonom o spotrebiteľských úveroch, či zmluva obsahuje ustanovenia o ročnej úrokovej sadzbe a ročnej percentuálnej miere nákladov, priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov, vyššie uvedené skutočnosti nezohľadnil a priznal oprávnenému právo na zaplatenie nesplateného úveru a poplatku za jeho poskytnutie vo výške 676,63 eur s príslušenstvom. Z výroku ani z odôvodnenia rozsudku rozhodcovského súdu nevyplýva, ktorá časť plnenia pripadá na nesplatený úver a ktorá na poplatok.

V predmetnej veci nebolo skúmané, či bola uzatvorená rozhodcovská doložka (zmluva) platne, na základe ktorého by mal rozhodcovský súd právomoc vo veci rozhodovať a vydať rozhodcovský rozsudok. V prípade, ak by rozhodcovská doložka nebola platne uzatvorená, tak v tom prípade si nemohol založiť právomoc rozhodcovský súd ani vydaný rozhodcovský rozsudok nemohol byť z pohľadu preskúmvanej veci prekážkou veci právoplatne rozhodnutej. Vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci ostalo veľa otázok sporných, nemal odvolací súd inú možnosť len napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť ako predčasne vydané.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.